

Проблеми державного регулювання соціально-економічного розвитку країни

Основне завдання, яке стоїть сьогодні перед нашою державою, – розбудова стабільно функціонуючої національної економіки, здатної забезпечити високий рівень життя громадян країни. Для виконання такого важливого завдання необхідно дослідити теоретичні та методологічні засади світової економічної науки з розбудови держав загального добробуту, досвід інших країн і, на підставі критичного аналізу формувати державну політику та стратегію соціально-економічного розвитку України. Проте в нашій країні поки що не створено умов, які б сприяли ефективній роботів підприємців, підприємств та регіонів, що є основою успішного розвитку вітчизняної економіки.

В контексті зазначеного представляється своєчасним вихід рецензованої монографії¹, в якій автор розглядає концептуальні засади державного регулювання соціально-економічного розвитку країни. Актуальність проведеного дослідження зумовлена тим, що, незважаючи на різноманітність нині існуючих теоретичних концепцій, Україні необхідно з урахуванням світового досвіду сформулювати свій шлях економічного розвитку, який би враховував національні особливості та забезпечував її сталий поступальний рух до групи економічно розвинутих країн світу. Дослідження теоретичних концепцій розвитку держав дає

авторові підстави стверджувати, що в сучасних умовах не можуть у чистому вигляді використовуватися положення класичної, марксистської, кейнсіанської та монетарної теорій, а тому нашій країні необхідно будувати змішану економіку, яка б поєднувала все краще з досягнень світової науки.

В роботі показано роль держави в процесі регулювання економічного розвитку країн у контексті світових суспільно-історичних трансформацій та узагальнено теоретико-методологічні здобутки світової економічної науки через призму можливості їх використання для забезпечення зростання економіки України. Автор пропонує розглядати державу як суспільно-історичне об'єднання, створене для концентрації зусиль групи людей, які заселяють певну територію, з метою забезпечення інтересів населення даного регіону. Тут же виділено головні завдання та основні функції держави, які тісно переплітаються із функціями держави з управління економікою країни. Дослідження положень основних теоретичних концепцій, що дві крайнощі розвитку суспільства класичний капіталізм і соціалізм – вичерпали себе у ХХ столітті. Враховуючи, що сьогодні в чистому вигляді не використовується ні одна з теорій економічного розвитку держав, Україні при формуванні власної стратегії слід спиратися на

© В.К. Євдокименко, 2009.

¹ Борейко В.І. Державне регулювання соціально-економічного розвитку (теорія, методологія, проблеми): [монографія] / В.І. Борейко. – Рівне: НУВГП, 2008. – 379 с.

положення кейнсіанців про посилення ролі держави в регулюванні соціально-економічних процесів, з використанням висновків монетаристів про необхідність контролю за зростанням грошової маси.

З метою наближення України до європейських стандартів життя необхідно сформувати і затвердити таку модель соціально-економічного розвитку країни, яка буде найбільш ефективною для сучасного етапу функціонування національної економіки. Модель соціально-економічного розвитку країни повинна ґрунтуватися на інвестиційно-інноваційних пріоритетах, стимулюванні підприємницької ініціативи, посиленні конкурентоспроможності вітчизняної продукції, демонополізації, експортній орієнтації і програмі розвитку регіонів.

Автор обґрунтовує, що намагання запровадити в Україні високий рівень перерозподілу доходів через Зведений бюджет, основою чого було збільшення податкового навантаження на платників податків, за несформованості соціально-економічних інституцій та низької ефективності національної економіки було і є гальмівним фактором для розвитку країни. Тут же розкривається помилковість акумулювання переважної частини надходжень у державному та відведення другорядної ролі місцевим бюджетам, питома вага яких у Зведеному бюджеті України постійно знижуються. Зменшення суми коштів і переліку програм, якими розпоряджаються та контролюють виконання регіональні органи управління негативно впливає на їхню ініціативу та самовіддачу.

Обґрунтовано низьку ефективність плоскої та з великою диферен-

ціацією ставок системи оподаткування фізичних осіб. Це дозволило авторові сформулювати висновок про необхідність заміни податку на додану вартість податком з реалізації, уніфікації оподаткування великого, середнього і малого бізнесу, запровадження (з помірною диференціацією ставок) системи оподаткування доходів та нерухомого майна фізичних осіб.

Роль додаткових важелів для підвищення інвестиційної привабливості депресивних регіонів, на думку автора, має виконувати політика тимчасового зменшення або скасування податків, мит, соціальних відрахувань, запровадження прискореної амортизації, надання пільг у використанні мінеральних ресурсів, спрощення порядку реєстрації суб'єктів інвестиційної діяльності, які діють на зазначених територіях.

Загалом, ознайомлення з роботою показало, що рецензована книга підготовлена на високому методологічному рівні. В дослідженні викладені оригінальні підходи автора до визначення концептуальних засад державного регулювання соціально-економічного розвитку країни. Проте робота додатково виграла б, якби автор дослідив інституціональне середовище характерне ринковій економіці, виникнення нових і трансформацію старих інститутів.

Оцінюючи монографію в цілому, можна зробити висновок, що вона є вагомим внеском у вирішення проблеми економічного розвитку країни та буде корисною для науковців і практиків, які цікавляться державотворчими процесами.

Надійшло 16.03.2009 р.